Bestuursrapportage 2026-I

Inhoudsopgave

Voorwoord Bestuursrapportage 2026-I 3
Samenvatting op hoofdlijnen 4
Urgente maatschappelijke opgaven 8
Recapitulatie van baten en lasten 11
Onze inwoners 12
Sociaal Domein 13
Dienstverlening 17
Onze economie 23
Economische ontwikkeling 24
Recreatie en Toerisme 26
Onze toekomst 30
Duurzame ontwikkeling 31
Onze leefomgeving 34
Ruimte en groen 35
Wonen en leefbaarheid 37
Openbare orde en veiligheid 39
Wegen en verkeer 41
Onze portemonnee 45
Voortgang investeringskredieten 54
Dynamische prioriteitenlijst 55
Totaaloverzicht wijzigingen BERAP 2026-I 56
Administratieve wijzigingen 57

Voorwoord Bestuursrapportage 2026-I

Het eerste halfjaar 2026 staat in het teken van afronding van de bestuursperiode 2022-2026.
Als college hebben we gekeken waar we staan met de uitvoering van ons bestuursprogramma. Uit diverse rapportages zoals Jaarrekening 2025 en deze bestuursrapportage blijkt dat we het volledige bestuursprogramma hebben uitgevoerd. We hebben voor dit programma de volgende Urgente Maatschappelijke Opgaven opgenomen en uitgevoerd:
- Wonen;
- Armoede en bestaanszekerheid;
- Preventie en inclusie;
- Zorg dichterbij en voorzieningen;
- Duurzaamheid;

Een belangrijke leidraad voor de uitvoering van deze opgaven is participatie.

We kunnen ons voorstellen dat deze opgaven en de opvang van Oekraïners en andere vluchtelingen ook in het nieuwe bestuursprogramma 2026-2030 in meer of mindere mate relevant zijn. We zijn in afwachting van het coalitieakkoord van het nieuwe bestuur. Aan de hand van dit akkoord gaan we een bestuursprogramma 2026-2030 aan uw raad aanbieden.

We hebben voor onze gemeente grote en voelbare maatschappelijke opgaven en zien dat ook terug in de ontwikkeling van de ambtelijke organisatie. De groei van de organisatie en de toenemende complexiteit van onze taken en ambities, vragen om een flexibele en wendbare organisatie. Het is van belang om te blijven investeren in een sterke en professionele organisatie. In de Begroting 2027 doen we een voorstel voor deze investering.

In deze bestuursrapportage staan we stil bij de voortgang op de doelstellingen op het gebied van beleid en de uitvoering van het bestuursprogramma. De ambities, doelen en acties komen uit de Begroting 2026. In deze bestuursrapportage leggen we hierover verantwoording af.

We vragen uw raad in te stemmen met de autonome en bestuurlijke bestedingsvoorstellen 2026. De autonome bestedingsvoorstellen beschouwen we als onontkoombare bijstellingen van budgetten. In de bestuurlijke voorstellen hebben we een afweging gemaakt.
De geprognosticeerde lasten voor 2026 zijn hoger dan de geprognosticeerde baten 2026. Door onttrekkingen uit de VAR bedraagt de prognose van het resultaat voor 2026 € 0.

College van burgemeester en wethouders

Samenvatting op hoofdlijnen

In deze sectie geven we een samenvatting op hoofdlijnen van de voortgang met betrekking tot het beleid en de financiën.

Urgente maatschappelijke opgaven
In deze bestuursrapportage rapporteren we over de voortgang van de Urgente maatschappelijke opgaven (UMO's). Deze opgaven staan centraal in de uitvoering van het Bestuursprogramma 2022-2026. Onder de verschillende thema's en subthema's gaan we er op doelenniveau dieper op in.

Doelstellingen
In deze bestuursrapportage staan we stil bij de voortgang op de doelstellingen op het gebied van beleid en de uitvoering van het bestuursprogramma. De ambities, doelen en acties komen uit de Begroting 2026. Dit doen we met de bekende kleurtjes:

	afgewerkt		volgens planning		niet volgens planning		nog niet gestart

Stelpost indexatie
Met de huidige hoge inflatie moeten diverse budgetten worden geïndexeerd. In de begroting hebben we daarvoor een stelpost indexatie gevormd. Het uitgangspunt voor een bijstelling is dat er sprake moet zijn van een prijsstijging van meer dan 10%. Ook verhogingen van externe partijen komen ten laste van deze stelpost. In onderstaande tabel zijn de nieuwe indexeringen aangegeven. Het restantbudget uit de begroting 2026 is in de eerste regel aangegeven.

	Stelpost indexatie	**2026**
	Stand Begroting 2026	**636.504**
Nr	**Indexatie**	**2026**
1	Huisvestingssubsidie dorpshuizen	-5.300
2	Algemene kosten WMO	-100.000
3	Huishoudelijke Hulp	500.000
4	Jeugdhulp	-1.125.000
5	GGD	-45.000
6	Onkruidbestrijding	-6.500
7	Plantsoenonderhoud	-93.700
8	Commissie bezwaar en beroep	-6.000
9	Hogere kosten juridische zaken	-75.000
10	Hogere kosten leaseauto's	-37.000
11	Verzekeringen	-80.000
12	Bedrijfsvoering - ICT kosten!	-359.000
13	Inzet bestemmingsreserve jeugd	750.000
14	Onttrekking uit de VAR	45.996
	Totaal:	**-636.504**
	Nieuwe stand stelpost	**0**

Toelichting
De wijzigingen zijn in de onderdelen 'Wat mag het kosten?' bij de verschillende thema's toegelicht.

Conclusie
De beginstand van de stelpost indexaties in deze BERAP 2026-I is € 636.504. Met de onttrekking van € 750.000 uit de bestemmingsreserve jeugd en € 45.996 uit de VAR, verwachten we voor het jaar 2026 dat deze stelpost op € 0 uitkomt. Voor de periode 2027 tot en met 2029 verwachten we een positief saldo op deze stelpost te hebben. In de Kadernota 2027 is dit verder toegelicht.

Autonome voorstellen en bestuurlijke wijzigingen van de DPL
Deze bestuursrapportage bevat autonome en bestuurlijke wijzigingen. Autonome wijzigingen zijn bijstellingen van budgetten. Bestuurlijke wijzigingen zijn keuzes voor nieuw beleid die aan de raad worden voorgelegd. Deze wijzigingen voor 2026 zijn geselecteerd uit de Dynamische prioriteitenlijst (DPL). In de Kadernota 2027 staat een actueel overzicht van de Dynamische prioriteitenlijst (DPL) met de voorstellen voor 2027.

Hieronder het overzicht van de wijzigingen in deze rapportage. Dit betreft in deze rapportage alleen incidentele wijzigingen die effect hebben op knop 2 budget beleidsintensivering. Een wijziging met een 'A' is een autonome wijziging en een wijziging met een 'B' een bestuurlijke wijziging. De wijzigingen zijn in de onderdelen 'Wat mag het kosten?' bij de verschillende thema's toegelicht.

	Omschrijving	**A / B**	**Incidenteel**	
			Voordeel	**Nadeel**
	Stand Begroting 2026		**255.272**	
Nr	**Wijzigingen BERAP 2026-I**			
1	Leerplicht	A		40.000
2	Programma Woonzorgakkoord	A		59.174
3	Regiodeal II Woonzorg Zuid - en Oost-Drenthe	A		90.520
4	MFA Brughuus	A		63.000
5	Werkbudget Dorpsbelangen	A		5.000
6	Participatie	B		-
7	Huisvesting Oekraïners	A		-
8	SSTBO	B		360.000
9	Coördinatie buurtkamer	B		15.000
10	Participatiewet	B		300.000
11	Budget Jeugdfonds	B		5.000
12	Hitteplan	A		13.000
13	Samenwerking cultuureducatie	B		15.000
14	Subsidie organisatie Zuidenveld	B		15.000
15	Samenwerkingsverband van Hunebedcentrum, Geopark de Hondsrug en Drents Landschap	A		50.000
16	VRD	A		90.584
17	Gladheidsbestrijding	A		200.000
18	Hub Borger	A		16.875
19	Beleidsplan natte kunstwerken	A		145.500
20	Sportzaal MFA Brughuus	A		64.000
21	Zwembaden	A		100.000

22	Werkmaterieel BORG	A	70.000	70.000
23	Gedenkplek overleden baby's	A		17.400
24	Omgevingswet Fase 2	A		25.000
25	Omgevingswet Juridische capaciteit	A		92.000
26	Bedrijfscontinuïteitsplan	B		70.400
27	Bedrijfsvoering - ICT kosten	B		150.000
28	Project DigiDoen	B		75.000
29	Initiatievenbudget	A		25.000
30	WOO Coördinator	A		20.000
31	Dividend BNG	A		116.000
32	Kapitaalslasten	A	500.000	
33	NSL Saksenlijn	B		100.000
	Totaal		**570.000**	**2.408.453**
	Effect op knop 2 Budget beleidsintensivering			**1.838.453**
	Onttrekking uit de VAR		**1.495.504**	
	Stand Knop 2 BERAP 2026-I		**-87.677**	

Geactualiseerde saldi
We presenteren de geactualiseerde saldi van Saldo begroting (knop 1) en Budget beleidsintensivering (knop 2). Alle wijzigingen zijn toegelicht in de onderdelen 'Wat mag het kosten?' van de verschillende thema's. In de bijlage 'Totaaloverzicht wijzigingen' is het totaal van de wijzigingen in beeld gebracht.

Knop 1: Saldo begroting
Hieronder de uitkomst van knop 1 Saldo begroting. Knop 1 is voor structurele mutaties. In deze bestuursrapportage zijn alle mutaties incidenteel. Daarom wijzigt knop 1 niet.

Verloop Saldo begroting (knop 1)	**2026**
Stand Begroting 2026	**37.677**
Structurele wijzigingen BERAP 2026-I	0
Stand BERAP 2026-I	**37.677**

Knop 2: Budget beleidsintensivering
Na het verwerken van de incidentele wijzigingen van knop 2 budget beleidsintensivering resteert een nadelig saldo van € 87.677.

Budget beleidsintensivering (knop 2)	**2026**
Stand Begroting 2026	**255.272**
Incidentele wijzigingen BERAP 2026-I	-1.838.453
Onttrekking uit de VAR	1.495.504
Stand BERAP 2026-I	**-87.677**

Interpretatie van de uitkomsten
Door te kijken naar knop 1, knop 2, het saldo van de stelpost indexatie en het saldo voor onvoorzien verwachten we dat de exploitatie in evenwicht is voor het jaar 2026.

Prognose resultaat	**2026**
Saldo begroting (knop 1)	37.677
Saldo Beleidsintensivering (knop 2)	-87.677
Saldo stelpost indexatie	-
Saldo onvoorzien	50.000
Totaal prognose Resultaat	**-**

Conclusie
De geprognosticeerde lasten zijn hoger dan de geprognosticeerde baten en zijn per saldo € 1.541.500. Door onttrekkingen uit de VAR (€ 1.495.504 en € 45.996) bedraagt de prognose van het resultaat voor 2027 € 0.

Urgente maatschappelijke opgaven

In deze bestuursrapportage rapporteren we over de voortgang en afronding van de Urgente maatschappelijke opgaven (UMO's) zoals benoemd in de afgelopen bestuursperiode. Een deel van de uitvoering loopt door in dit begrotingsjaar. Onder de verschillende thema’s en sub thema’s gaan we hier op doelenniveau dieper op in.

Wonen

De vraag naar woningen blijft aanwezig en de wachttijd om een woning te vinden, blijft voor sommige groepen groot. Strategisch gezien moet het doel daarom ook blijven om het woningtekort in onze gemeente te verminderen en daarbij de leefbaarheid in onze dorpen te behouden en te verbeteren. Ook dit jaar zijn we druk bezig om te bouwen in Borger-Odoorn (van Borger tot Nieuw-Buinen) en richten ons daarbij vooral op de doelgroepen ouderen, starters en mensen in bijzondere woonvormen (bijvoorbeeld Generatiewoningen en het splitsen van woningen). Belangrijk nevendoel is dat de kwaliteit van onze woningvoorraad verbetert. Juist ook in deze periode van geopolitieke spanningen. Dit doen we door isolatie van woningen te stimuleren en inwoners goed te informeren. Het woonprogramma is hierbij leidend.

Zowel in de vorige als de nieuwe bestuursperiode blijft samenwerking een noodzakelijke voorwaarde om de bovengenoemde doelen te bereiken. Die samenwerkingspartijen zijn andere overheden als rijk en provincie, de woningbouwcorporaties en marktpartijen.

Armoede en bestaanszekerheid

In 2025 is het beleidsplan 'Samen werken aan bestaanszekerheid' vastgesteld. We zijn druk bezig hier uitvoering aan te geven. Daarbij bouwen we voort op bestaande successen en creëren we nieuwe verbindingen. Dit beleid gaat verder dan traditioneel armoede- of minimabeleid; we benaderen alle aspecten van het leven, zoals werk, onderwijs, huisvesting, gezondheid en sociale ondersteuning.

Ook voor dit onderwerp geldt dat de ontwikkelingen in de wereld invloed kunnen hebben dit jaar. In dat opzicht lijkt de huidige situatie op die van vier jaar geleden, na de inval van Rusland in Oekraïne. Onder anderen stijgende energieprijzen en inflatie in het algemeen maken dat vooral de mensen met een laag of middeninkomen het moeilijker kunnen krijgen.

Preventie en inclusie
Ook dit jaar blijven we inzetten op preventie, bijvoorbeeld gericht op het opgroeien in een kansrijke omgeving door onze jeugd, maar ook het stimuleren van gezonder leven en meedoen. Ontwikkelingen zoals het gezond en actief leven akkoord en de hervormingsagenda Jeugd vragen ook van ons om de beweging naar meer preventie te maken. Dit wordt onder andere ingevuld door de vijf ketenaanpakken: De aanpak van overgewicht bij jongeren, valpreventie, kansrijke start, gezonde leefstijl interventies voor volwassenen en welzijn op recept. Al deze aanpakken vragen een intensieve samenwerking met onze ketenpartners.

Buurtkam
Nieuw-Buinen

Zorg dichterbij en voorzieningen
Veel inwoners vinden het belangrijk dat voorzieningen blijven en het liefst zo dichtbij mogelijk. De buurtkamers in Nieuw-Buinen en Valthermond zorgen ervoor dat inwoners dichtbij geholpen kunnen worden. Daarnaast stellen ze inwoners in staat om op een laagdrempelige manier vragen te stellen aan bijvoorbeeld medewerkers van het sociaal team of de woningbouwcorporatie.
Vorig jaar heeft uw raad een motie aangenomen waarin u vraagt om onderzoek te doen naar een mogelijke uitbreiding naar andere dorpen.
We onderzoeken momenteel wat die mogelijkheden zijn.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is in de vorige bestuursperiode benoemd als een urgent maatschappelijke opgave. Deze opgave bestaat ook zeker voor dit lopend jaar en blijft in de komende periode een belangrijk onderwerp. De duurzaamheidsagenda loopt door tot het jaar 2030. De uitvoering gaat dit jaar verder zoals bepaald in het uitvoeringsprogramma 2024-2026. Die uitvoering bestaat uit vijf onderdelen of thema's: klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit, energietransitie, natuur & biodiversiteit en duurzaam ondernemen & circulariteit.

Een belangrijke opgave blijft, opnieuw mede met het oog op geopolitieke ontwikkelingen, het verduurzamen van woningen en andere gebouwen. Energie die je niet nodig hebt, hoef je ook niet te importeren of op een andere wijze te genereren. En het is kostenbesparend.

Participatie

We willen als gemeente dat inwoners, organisaties en bedrijven de mogelijkheid hebben en zich uitgenodigd voelen om invloed uit te oefenen op hun leefomgeving. Het doorlopen van een transparant proces bevordert vertrouwen in het handelen van de overheid. Participatie zien we als leidend principe - als randvoorwaarde - om onze opgaven aan te pakken.

Dit jaar werken we met de nieuwe gemeenteraad nader uit hoe we participatie vanuit de gemeente verder kunnen faciliteren en verbeteren. Ook kijken we naar hoe we invulling kunnen geven aan onze rol als gemeente wanneer er een initiatief komt vanuit de samenleving. We zorgen ervoor dat we voldoen aan de Wet versterking participatie op decentrale niveau door het opstellen van een participatieverordening, met speciale aandacht voor het uitdaagrecht.

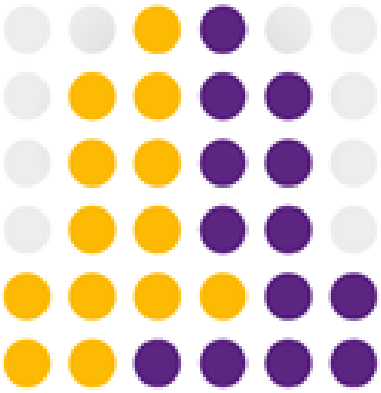
Recapitulatie van baten en lasten

Hieronder geven we de actuele recapitulatie van baten en lasten weer waarin alle wijzigingen van deze rapportage in zijn verwerkt. Dit overzicht bevat de baten en lasten per thema en een specificatie van Onze portemonnee. Dit zijn de taakvelden 0.5 t/m 0.10.

THEMA'S / TAAKVELDEN	Lasten	Baten	Saldo
Thema 1 Onze inwoners	51.451.009	10.619.308	-40.831.701
Thema 2 Onze economie	718.673	2.503.986	1.785.313
Thema 3 Onze toekomst	6.925.225	319.921	-6.605.304
Thema 4 Onze leefomgeving	27.251.003	10.882.903	-16.368.099
Totaal thema's	**86.345.909**	**24.326.118**	**-62.019.791**
Treasury (0.5)	1.549.281	1.659.596	110.315
OZB-woningen (0.61)	103.077	5.717.261	5.614.184
OZB niet-woningen (0.62)	-	1.845.580	1.845.580
Belastingen overig (0.64)	167.603	-	-167.603
Algemene uitkering gemeentefonds (0.7)	-	65.654.111	65.654.111
Totaal algemene dekkingsmiddelen	**1.819.961**	**74.876.548**	**73.056.587**
Overhead (0.4)	16.236.108	452.542	-15.783.566
Algemene lasten, baten (0.8)	-356.953	-11.346	345.607
Vennootschapsbelasting (0.9)			-
Saldo van baten en lasten	**104.045.025**	**99.643.862**	**-4.401.162**
Mutaties reserves (0.10)	12.916.282	17.317.444	4.401.162
Resultaat	**116.961.307**	**116.961.307**	**-**

Zichtbaar is het verwachte resultaat in 2026 van € 0. De reden hiervoor is dat er onvoldoende financiële ruimte is binnen knop 1, knop 2, de stelpost indexaties en de post onvoorzien om de extra lasten te dragen. Om de lasten te kunnen dekken wordt een bedrag à € 1.541.500 uit de VAR onttrokken. Hiermee zijn de recapitulatie van de lasten en baten in evenwicht.

Onze inwoners

	Subthema’s: - Sociaal Domein; - Dienstverlening.

Sociaal Domein
Ambitie

In Borger-Odoorn moet iedereen een veilig, gezond en stabiel leven kunnen opbouwen. Daarom zetten wij ons in voor bestaanszekerheid en het voorkomen van armoede. We streven naar gelijke kansen voor iedereen, of je nu jong bent of oud, ziek of gezond. We werken aan een samenleving waarin mensen zich welkom voelen, elkaar kunnen ontmoeten en op tijd hulp krijgen als dat nodig is. Zorg en ondersteuning organiseren we zoveel mogelijk dichtbij huis. We geloven in het voorkomen van problemen en helpen inwoners om zoveel mogelijk zelf regie te houden over hun leven.

Demografische en maatschappelijke ontwikkelingen
De samenleving verandert snel, en dat heeft ook directe gevolgen voor het sociaal domein. De vergrijzing leidt tot een groeiende vraag naar zorg, ondersteuning en passende woonvoorzieningen, terwijl de mantelzorg onder druk staat. Tegelijkertijd kampen we met een krappe arbeidsmarkt en dat bemoeilijkt de uitvoering van beleid en zorgverlening. Door aanhoudende inflatie en economische onzekerheid neemt de vraag naar inkomensondersteuning, schuldhulpverlening en armoedebeleid toe. Ook bestaat er bij jongeren een groeiende behoefte aan mentale en sociale ondersteuning.

De val van het kabinet Schoof zorgt daarnaast voor extra onzekerheid: belangrijke hervormingen in onder andere de Wmo, jeugdzorg en asiel lopen vertraging op. Ondertussen leven er nog altijd inwoners in bestaansonzekerheid. Landelijke sturing en aanvullende middelen blijven uit, terwijl de gemeenten kampen met stijgende kosten in het sociaal domein en knelpunten in de (preventie-)financiering. Ondanks dat 2026 een beleidsarm jaar is, blijft het noodzakelijk om lopende ambities af te ronden en bestaand beleid voort te zetten. Juist in deze onzekere context en met name omdat een aantal thema's jaarlijks incidenteel gefinancierd wordt zoals Backpack, de Kansencoaches en het financieel team.

Bestaanszekerheid en kansengelijkheid
Bestaanszekerheid en kansengelijkheid lopen als een rode draad door het sociaal domein. Het is de paraplu waaronder thema’s als armoede, gezondheid, onderwijs, ontwikkeling, werk en wonen samenkomen. Het beleidsplan ‘Samen werken aan bestaanszekerheid’ is hierin belangrijk. In 2026 ligt de focus op het verder verankeren van deze visie. Dit doen we onder andere door voort te bouwen op het bestaande netwerk rondom bestaanszekerheid en extra te investeren in inzet van Backpack en Kansencoaches. Deze inzet richten we met nadruk op het veengebied, waar de kansengelijkheid meer onder druk staat.

Maatschappelijke ondersteuning
De vergrijzing leidt tot een groeiende vraag naar zorg, ondersteuning en passende woonvoorzieningen, terwijl ook de mantelzorg onder druk staat. Door aanhoudende inflatie en krapte op de arbeidsmarkt nemen de kosten voor de Wmo verder toe.

De grootste kostenpost binnen de Wmo is huishoudelijke hulp (56 %). Sinds 2025 werken we in de Wmo met nieuwe contracten op basis van daadwerkelijk geleverde ondersteuning. In 2026 is dit nieuwe financieringsmodel voor het eerst een volledig kalenderjaar van kracht. Hiermee voorkomen we onnodige kosten, terwijl inwoners de hulp blijven krijgen die zij nodig hebben.

De voorgenomen afschaffing van het Wmo-abonnementstarief is door het Rijk vooralsnog uitgesteld tot 1 januari 2027. Door de val van het kabinet is het onzeker of dit doorgaat. Wij zullen ons hard blijven maken voor compensaties bij uitstel of versnelde invoering van deze maatregel. Omdat we bij invoering verwachten dat dit een positief effect heeft op de gemeentelijke financiën.

Jeugd en onderwijs
We streven naar gelijke kansen voor álle kinderen in Borger-Odoorn. Dit geven we vorm in de Lokale Educatieve Jeugd Agenda (LEJA) 2025–2029. Dit is de beleidsmatige agenda van kinderopvang, onderwijs, bibliotheek, welzijn, zorg en gemeente. LEJA is een instrument om te komen tot gezamenlijke afspraken over (de uitvoering van) het onderwijs- en jeugdbeleid. Het is een samenwerking met alle partners rondom het kind en de jongere met één gedeeld doel. LEJA geeft richting aan hoe we willen inzetten op integrale en preventieve ondersteuning van kinderen en jongeren. We bouwen voort op de afgelopen jaren, met als blijvende basis de visie 'It takes a village to raise a child' en het voortzetten van succesvolle initiatieven zoals de kansencoaches in het primair en voortgezet onderwijs.

De komende jaren blijven we ons inzetten voor de uitvoering en verdere ontwikkeling van de Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind en Gezinsbescherming. Het vormen van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe en de opdracht sterke lokale teams vanuit de Hervormingsagenda Jeugd vragen onze inzet. Daarnaast zijn we gestart met de pilot 'Opvoedondersteuning' en zetten we in op vroegsignalering en preventie.

Preventie
Een structurele en betrouwbare financiering voor preventieve inzet is van groot belang om lange termijn doelen te kunnen stellen én behalen. De incidentele en onzekere financiering rondom het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA), de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC) en School en omgeving (Backpack) maakt het moeilijk om hierop te sturen. We hebben een brede blik op preventie. Buurtsportcoaches en cultuurcoaches spelen hierin een belangrijke rol. Maar ook de buitenruimte en onze (sport)accommodaties zijn onmisbare randvoorwaarden voor een gezonde omgeving die uitnodigt tot sporten, bewegen, cultuur en bovenal tot ontmoeting. De buurtkamers ontwikkelen zich ook tot een belangrijke plek in de directe leefomgeving van onze inwoners. Dichtbij, laagdrempelig en met verschillende disciplines. Er is ruimte voor een praatje en er is direct ondersteuning mogelijk. Het behoud hiervan is van groot belang.

Vanuit het Gezond Actief Leven Akkoord zetten we, naast de reguliere inzet, extra buurtsportcoaches in. Eén specifiek voor jongeren vanaf 12 jaar. Gericht op het stimuleren van sport en bewegen als middel tegen middelengebruik en eenzaamheid. En één specifiek voor senioren met de focus op gezond en fit ouder worden. Volwassenen en senioren in onze gemeente bewegen minder dan gemiddeld in Drenthe. Daarom benutten we de openbare ruimte middels de uitvoeringsagenda BIOR en begeleiden we via ketenaanpakken als overgewicht, valpreventie en welzijn op recept, inwoners naar passend (beweeg)aanbod.

Gezondheid
Het RIVM stelt dat het goed gaat met de gezondheid van Nederlanders. Maar, kijkend naar 2050 is het niet vanzelfsprekend dat het goed blijft gaan. In de Volksgezondheid Toekomst Verkenning (VTV) van 2024 staan vijf overkoepelende opgaven die urgent zijn en nu om actie vragen. Daar stemmen we ons lokale gezondheidsbeleid op af.

De gezondheid van onze inwoners staat op een aantal thema's nog meer onder druk dan in andere gebieden in Nederland. Zo stijgt het aantal ouderen hier sneller dan in de rest van het land en zijn er in onze gemeente al jaren meer volwassenen met (ernstig) overgewicht. De ketenaanpakken die vanuit Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) zijn opgestart, vragen om implementatie in regulier beleid voor een duurzame aanpak.

Cultuur
In 2025 heeft de gemeente Borger-Odoorn de cultuurnota 'Cultuur is Meedoen' vastgesteld. Een van de belangrijkste acties die hieruit voortvloeit is het opstellen van

een podiumplan. Dit plan richt zich op het versterken van de podiumfunctie binnen de gemeente, zowel op het veen als op het zand. Het doel is om inwoners en organisaties uit te dagen om samen een lokaal podium vorm te geven. De gemeente biedt in het bijzonder steun aan organisaties die eerder gebruikmaakten van snijvlaksubsidies, en aan lokale culturele initiatieven die in het huidige jaar een subsidieaanvraag indienen.

Participatiewet en wet inburgering
De begeleiding binnen de Participatiewet wordt intensiever en complexer. Hoewel het aantal huishoudens met een uitkering licht daalt, blijven nieuwe uitkeringsgerechtigden langer in de bijstand en hebben zij vaker een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Dit vraagt om meer inzet op begeleiding en leidt tot oplopende uitkeringskosten. Daarnaast wordt er in Drenthe gewerkt aan een versteviging van de infrastructuur. Dit gaan we terugzien bij de sociale werkvoorzieningsbedrijven en door het opzetten van Werkcentrum Drenthe: een loket voor inwoners en werkgevers met vragen over werk en opleiding. Het doel is een goede ondersteuning en begeleiding van onze inwoners.

In 2026 treedt de wetswijziging ‘Participatiewet in balans’ in werking, met daarin ruim twintig maatregelen om de wet beter te laten aansluiten op wat mensen aankunnen en nodig hebben. Het doel is om de balans tussen rechten en plichten te herstellen. Daarnaast gaat per 1 januari 2026 de wet ‘Van school naar duurzaam werk’ in. Deze wet moet jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt beter ondersteunen bij de overstap van onderwijs naar werk. Jongeren tot 27 jaar uit het mbo, vso, pro en de groep vroegtijdig schoolverlaters krijgen daarbij begeleiding van scholen, gemeente en doorstroompunten, die verplicht samenwerken.

Asiel en migratie
In 2026 staat Borger-Odoorn voor grote uitdagingen rond de opvang en huisvesting van statushouders en Oekraïense ontheemden. Door de krapte op de woningmarkt stagneert de doorstroom, waardoor opvanglocaties vol raken en gezocht wordt naar alternatieve oplossingen zoals flexwoningen, B&B’s en groepsaccommodaties. De kosten voor opvang en huisvestiging nemen toe, terwijl de rijksbijdragen hiervoor structureel tekortschieten. Recente verlagingen van vergoeding (normbedrag) voor Oekraïners vergroten de druk nog verder. Dit leidt tot een financiële en organisatorische belasting voor onze gemeente, terwijl mogelijke wijzigingen in landelijke beleidskaders voor meer onzekerheid zorgen.

Doelstellingen

Sociaal domein

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	T1
1. Bestaanszekerheid voor al onze inwoners.	1.1 We bouwen voort op het ontstane netwerk rond bestaanszekerheid en gaan de visie verder tot uitvoering brengen met dit netwerk.	
	1.2 Het visiedocument basisvaardigheden wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.	
2. Preventief, passende ondersteuning en zorg.	2.1 De ketenaanpakken 'overgewicht volwassenen en jeugd, valpreventie, welzijn op recept en kansrijke start implementeren en met onze samenwerkingspartners doorontwikkelen.	
	2.2 Het vormen van de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Drenthe.	
	2.3 We maken een gedeeld en breed gedragen plan voor een toekomstbestendig zorglandschap, passend binnen de kaders van de hervormingsagenda jeugd.	
	2.4 Het versterken van lokale teams, mede door te verkennen of de toegang van Andes en de Sociale Teams dichter bij elkaar gebracht kunnen worden.	
	2.5 Kansencoach in primair en voortgezet onderwijs voortzetten.	
3. Een positieve en kansrijke omgeving bieden voor de jeugd.	3.1 Uitvoering Backpack samen met het onderwijs voor langere periode voortzetten.	
	3.2 Pilot positieve gezondheid jongeren uitvoeren.	
	3.3 Uitvoeringsagenda BIOR uitvoeren.	
	3.4 Met de LEJA-partners wordt er een plan ontwikkeld vanuit de gedachte van kansrijk opgroeien (OKO).	
4. Het versterken van de podiumfunctie binnen de gemeente om cultuurbeleving voor iedereen toegankelijk te maken/houden.	4.1 Opstellen van een podiumplan als onderdeel van de cultuurnota.	
5. Een toekomstbestendig gezondheidsbeleid.	5.1 Gezondheidsbeleid herijken a.d.h.v. volksgezondheid toekomstverkenning GGD Drenthe en lokale ontwikkelingen.	

Toelichting

Dienstverlening

Ambitie

Het borgen van de kwaliteit van onze dienstverlening blijft erg belangrijk. De wensen van onze inwoners proberen we te vertalen in onze bedrijfsvoering. De samenleving verandert in hoog tempo onder invloed van digitalisering en inzet van nieuwe instrumenten zoals AI (Artificial Intelligence). De verwachtingen van onze inwoners veranderen hierdoor.
In 2025 ronden we onze nulmeting naar dienstverlening af en brengen we een “Mijn Omgeving” voor inwoners en bedrijven in de lucht. In 2026 voegen we stapsgewijs meer diensten aan “Mijn Omgeving” toe. Zo kunnen inwoners en bedrijven gemakkelijker digitaal zakendoen met de gemeente en de voortgang volgen.

Digitale dienstverlening
We moeten de komende jaren fors investeren in onze digitale dienstverlening. We onderzoeken daarbij de mogelijkheden van slimme technologie zoals AI. Parallel aan deze nieuwe vormen van digitale dienstverlening zorgen we dat we ons aan onze afspraken over dienstverlening houden. Bijvoorbeeld bij afspraken over het aantal dagen waarbinnen we terugbellen. We zetten technische hulpmiddelen in om dit te bewaken en te toetsen en gebruiken instrumenten (bijvoorbeeld klanttevredenheidsonderzoeken en klachtenprocedures) om de kwaliteit van onze dienstverlening te meten. Naast deze toenemende digitalisering, houden we de menselijk maat in beeld. Het op verzoek thuisbezorgen van reisdocumenten is hier een voorbeeld van.

Bedrijfscontinuïteit
Verstoringen kunnen in allerlei vormen en maten voorkomen. Bijvoorbeeld een elektriciteitsstoring of een brand. Dit kan grote impact hebben op de bedrijfscontinuïteit en dus ook op de dienstverlening door de gemeente. Om ervoor te zorgen dat cruciale processen kunnen doorlopen bij verstoringen, werken wij aan een bedrijfscontinuïteitsplan. We gaan de nodige maatregelen treffen om ongeacht de omstandigheden, de continuïteit van de meest kritische bedrijfsprocessen te garanderen. De impact van verstoringen in de dienstverlening van onze gemeente worden hierdoor beheersbaar.

Als één of meerdere van deze bedrijfsprocessen wordt onderbroken, moeten wij snel en besluitvaardig kunnen optreden om deze activiteiten binnen de kortst mogelijke termijn te herstellen. Op dit moment is nog niet duidelijk welke middelen het bedrijfscontinuïteitsbeheer gaat vragen.

Doelstellingen

Dienstverlening

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	T1
1. Een efficiënte en excellente dienstverlening van de gemeente richting haar inwoners, ondernemers en bezoekers.	1.1 We zijn verder gegaan met de ontwikkeling van onze dienstverlening.	
	1.2 We zijn gestart met een nulmeting op onze totale dienstverlening. Hierna gaan we dit periodiek monitoren en onze processen daarop aanpassen.	
	1.3 We gaan aan de slag met onze kanalenstrategie. Dit doen we onder andere met behulp in beeld brengen van klantreizen.	
	1.4 Het proces Meldingen Openbare Ruimte is verbeterd en opnieuw neergezet binnen de organisatie.	
	1.5 We rollen de opgehaalde klantbeloften uit.	
	1.6 We leggen onze communicatie-infrastructuur vast in een contentstrategie: welke bestaande en nieuwe communicatiemiddelen zetten we in voor welke informatie en doelgroepen. Zo hebben we het afgelopen jaar Facebook toegevoegd als kanaal.	
	1.7 We hebben het traject begrijpelijk schrijven af en beleggen dit structureel in de organisatie.	
	1.8 We actualiseren eind 2025 onze visie op Dienstverlening, waarin we bovenstaande punten gaan meenemen en daarna verwerken tot een uitvoeringsprogramma voor de rest van 2025 en verder.	

Toelichting

1.1 Voortdurend proces, wordt verder meegenomen in de visie op dienstverlening.
1.2 0-meting is afgerond.
1.4 We hebben de eerste fase afgerond. We gaan in 2026 verder met de doorontwikkeling hierop via een nieuw systeem.
1.5 Dit wordt meegenomen in de totale visie, deze komt later dan verwacht in Q2.
1.6 Dit wordt meegenomen in de nieuwe Visie op Dienstverlening.
1.7 Loopt volgens planning. Wordt vervolgd in 2026.
1.8 We lopen hier achter omdat we wilden wachten op de uitkomsten van 0-meting. In Q2 2026 zullen we de visie aanleveren.

WAT MAG HET KOSTEN?

In deze sectie komen de wijzigingen van thema Onze inwoners aan bod.

4.3 Leerplicht
De uitvoering van de Leerplichtwet 1969 is een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Alle leerlingen moeten bovendien de kans krijgen om naar school te gaan en zich te ontwikkelen. Dit betekent dat we moeten zorgen voor hulp en steun die passen bij de behoeften van elke leerling. Om de uitvoering van Leerplicht toekomstbestendig in te richten is door het MT een voorgenomen besluit genomen om de uitvoering van leerplicht volledig onder te brengen bij Menso N.V. te Emmen (hierna Menso) voor de duur van vier jaren met ingang van 1 januari 2026. Menso is de uitvoeringsorganisatie voor leerplicht in de gemeenten Emmen en Coevorden. Door de uitvoering bij Menso onder te brengen wordt de gehele BOCE regio bediend. De Ondernemingsraad heeft positief op het voorgenomen besluit geadviseerd. Op dit moment zijn de beschikbare middelen in de personeelsbegroting loonkosten leerplicht niet voldoende. Met dit voorstel beogen we structurele financiering voor de uitvoering leerplicht bij Menso. Het structurele tekort bedraagt € 40.000. Voor 2027 zal dit worden meegenomen in de Kadernota 2027.
Financieel effect: € 40.000 nadelig

4.3 Programma Woonzorgakkoord
Voor de uitvoering van het Woonzorgakkoord is in 2026 aanvullende inzet nodig voor programmacoördinatie en projectvoorbereiding. Het betreft interne en externe ureninzet binnen het BO Woonzorgakkoord. Een deel van de kosten wordt gedekt vanuit bestaande budgetten en cofinanciering via de Regio Deal, conform eerder collegebesluit. Daarnaast is voor meerdere projecten binnen fase 1 van het Woonzorgakkoord een beperkt onderzoeks- en voorbereidingsbudget nodig, zodat kan worden gekomen tot onderbouwde ramingen en besluitvorming over vervolgstappen.
Financieel effect: € 59.174 nadelig

4.3 Regiodeal II Woonzorg Zuid-en Oost Drenthe
De gemeenten Borger-Odoorn, Coevorden, Emmen, Hoogeveen en Hardenberg hebben gezamenlijk een regionaal masterplan opgesteld gericht op het versterken van informele en inclusieve woonzorgstructuren in Zuid- en Oost-Drenthe. Op basis van dit masterplan is een aanvraag ingediend voor de derde tranche van de Regio Deal. Voor Borger-Odoorn bevat de aanvraag drie projecten die voortkomen uit de gezamenlijke Woonzorgvisie BOCE (“Wonen zonder Zorgen”) en het bijbehorende Woonzorgakkoord, waaronder een dorpsinitiatief voor informele hulp en sociale ontmoeting in Odoorn, een netwerkversterkend project in Buinerveen en een uitbreiding van de ontmoetingsfunctie in het dorpshuis van Valthermond. Bouwen aan informele, inclusieve woonzorgstructuren in Zuid- en Oost-Drenthe, samen met inwoners en partners. Zo ontstaat een toekomstbestendige omgeving waarin mensen langer zelfstandig wonen met passende ondersteuning dichtbij. De co-financiering bedraagt 20% van dit totaalbedrag, voor Borger-Odoorn gaat dit om een bedrag van € 90.520.
Financieel effect: € 90.520 nadelig

6.1 MFA Brughuus
Een aantal vrijwilligers, wil graag de dorpshuis- en sportfunctie in MFA ’t Brughuus behouden. Ze hebben aangegeven dat zij bij de start, naast de subsidiebedragen voor de huur van de ruimtes, over een exploitatiebudget moeten kunnen beschikken. In gezamenlijkheid is afgesproken een pilot aan te gaan voor een periode van twee jaar. Er is afgesproken om in kwartaal 3 2027 een evaluatie te laten plaatsvinden. Voor het dorpshuis betekent dit een aanvullende subsidie van € 63.000 per jaar incidenteel. Voor 2027 zullen deze kosten worden meegenomen in de Kadernota 2027.
Financieel effect: € 63.000 nadelig

6.1 Huisvestingssubsidie dorpshuizen
Door te indexeren kunnen de dorpshuizen de dorpshuisfunctie in de toekomst blijven uitoefenen. De huisvestingssubsidie dorpshuizen zullen vanaf 1 januari 2026 worden geïndexeerd met 3,3%. De meerkosten hiervan bedragen € 5.300. De meerkosten van de indexering vanaf 2027 structureel voor een bedrag van € 5.300 zullen worden meegenomen in de kadernota 2027.
Financieel effect: € 5.300 nadelig

6.1 Werkbudget dorpsbelangen
In de afgelopen jaren is gebleken dat, mede door stijgende prijzen, het werkbudget voor de gebiedscoördinatoren niet toereikend is. Het budget bedraagt € 5.000 per jaar. Dit budget wordt mede gebruikt voor een jaarlijkse blijk van waardering voor de belangeloze inzet van de besturen van Dorpsbelangen, die zich als vrijwilliger inzetten voor de gemeenschap. De gebiedscoördinatoren hebben daardoor te weinig ruimte om zaken die belangrijk zijn, snel te realiseren. Een voorbeeld is de aanschaf van nieuwe accu's voor de snelheidsdisplays (verkeersmiley's). De verhoging bedraagt € 5.000
Financieel effect: € 5.000 nadelig

6.1 Participatie
De urgent maatschappelijke opgave Participatie gaat van een tijdelijke opdracht naar een implementatie in de organisatie. Eén van de onderdelen is het beschikbaar hebben van middelen (toolbox) voor de organisatie als hulpmiddel bij de uitvoering van participatie. Een onderdeel is het vormen en onderhouden van een inwonerspanel en benutten van een dashboard met betrokkenheidsprofielen. Dit zijn jaarlijkse kosten. Het budget dat nog resteert uit de UMO Participatie is (mogelijk) niet toereikend.
Financieel effect: PM

6.1 Huisvesting Oekraïniers
Voor het huisvesten van Oekraïense vluchtelingen hebben we in dit voorjaar aan uw raad wensen en bedenkingen gevraagd over mogelijke aankoop van een pand in Exloo. Daarna hebben we als college dit pand aangekocht. Op deze manier kunnen we onze bijdrage leveren aan de provinciale opgave voor het opvangen van ontheemden. De aankoopkosten (€ 845.000 k.k.) zijn in eerste instantie ten laste van de exploitatie gebracht. Voor de aankoop van dit pand en eventuele noodzakelijke aanpassingen van het pand, kunnen we als gemeente mogelijk voor een deel een zogenaamde transitievergoeding van het Rijk ontvangen. Ook ontvangen wij per Oekraïense ontheemde een vergoeding. Vervolgens wordt in deze BERAP een zogenaamde administratieve begrotingswijziging gemaakt. In deze begrotingswijziging wordt het pand geactiveerd in de balans van onze gemeente en worden alle kosten en baten geraamd. Hiermee is deze aankoop budget neutraal ten opzichte van de exploitatie.
Financieel effect: PM

6.23 SSTBO
Door meerdere (maatschappelijke) ontwikkelingen en indexatie van de salarisschalen CAO Sociaal Werk is de begroting van de Stichting Sociale Teams Borger-Odoorn voor 2026 niet toereikend. De caseload bij de SSTBO is in 2 jaar tijd (met peildatum januari) met ruim 240 dossiers gestegen en er staan momenteel rond de 200 wachtenden op de wachtlijst. Ook is het nodig dat de SSTBO voldoende voorbereid is op de implementatie van de hervormingsagenda jeugd en dat vragen van inwoners zoveel als mogelijk in het voorliggende veld opgelost kunnen worden. Er wordt een financiële bijdrage gevraagd voor extra formatie bij de SSTBO om de huidige kwaliteit van dienstverlening te behouden en te kunnen voldoen aan de opdracht voor stevige lokale teams.
Financieel effect: € 360.000 nadelig

6.23 Coördinatie buurtkamer
Op 26 juni 2025 is de motie 'uitbreiding buurtkamers' aangenomen, over de afdoening is de raad op 12 maart 2026 geïnformeerd. Uit de afdoening van de motie blijkt dat coördinatie gewenst is. De meerkosten bedragen € 15.000.
Financieel effect: € 15.000 nadelig

6.3 Participatiewet
Het tekort op de uitkeringen wordt veroorzaakt door dat de kosten reguliere bijstand hoger uitvallen dan de bijdrage vanuit het Rijk voor de uitkeringen (BUIG). De verwachting is landelijk dat de komende jaren de uitkeringen en de duur van de uitkeringen blijven toenemen waardoor een blijvende verhoging van het budget noodzakelijk is.
Financieel effect: € 300.000 nadelig

6.3 Budget Jeugdfonds
Budget Jeugdfonds is niet toereikend. Uit dit budget worden de subsidie aan Jeugdfonds Sport en Cultuur en Humanitas gefinancierd. De meerkosten voor 2026 bedragen € 5.000.
Financieel effect: € 5.000 nadelig

6.60 Algemene kosten WMO
De algemene kosten Wmo, onder andere advies en onderzoekskosten en kosten cliëntondersteuning, zijn tot nu toe structureel te laag begroot. Nu definitief aanpassen met een ophoging van € 100.000. Er is dekking vanuit het budget Wmo Huishoudelijke hulp.
Financieel effect: € 100.000 nadelig

6.711 Huishoudelijke hulp
De begroting voor Wmo Hulp bij het huishouden in 2026 is gebaseerd op de begroting van 2025. De begroting 2025 lag uiteindelijk € 900.000 hoger dan het werkelijke resultaat van 2025. De begroting van 2025 bleek te hoog geraamd. De oorzaken hiervan waren:
1. Er is gerekend met de nieuwe financieringsmethode voor het gehele jaar 2025
2. Er is minder gedeclareerd dan waarvoor geïndiceerd als gevolg van zomer- en feestdagenkrapte en arbeidsmarktkrapte.
3. Er was een daling van het aantal rechthebbende cliënten.
Voor Berap I 2026 verwachten we voor Huishoudelijke hulp € 500.000 teveel te hebben begroot om dezelfde redenen als voor de onderbesteding van 2025. Hierbij al rekening houdende met eventuele stijging van het aantal van cliënten en met indexaties.
Financieel effect: € 500.000 voordelig

6.752 Jeugdhulp
De begroting voor jeugd is in 2026 in de Kadernota incidenteel opgehoogd met € 500.000. Dit is een gedeelte van het verzoek wat destijds op de DPL stond € 1.600.000 op basis van de werkelijke uitgaven van 2024. Om het budget van 2026 op het niveau van de werkelijke uitgaven 2025 te krijgen zal het budget nog met € 750.000 extra opgehoogd moeten worden. Met deze ophoging wordt nog geen rekening gehouden met de prijsindexatie in 2026 van 5,2% (OVA). Totaal levert dit een nadelig effect op van € 1.125.000.
Financieel effect: € 1.125.000 nadelig

7.1 GGD
Dit betreft een verhoging van de tarieven van de additionele activiteiten Jeugdgezondheidszorg, verhoging tarieven forensische geneeskunde en de onvoorziene inspectie Technische Hygiëne Zorg.
Financieel effect: € 45.000 nadelig

7.1 Hitteplan
Een lokaal hitteplan zorgt ervoor dat inwoners beter beschermd zijn tegen extreme hitte. Kwetsbare groepen, zoals ouderen en jonge kinderen, ervaren daardoor minder gezondheidsproblemen. Daarnaast zorgt het voor bewustwording en weten inwoners en organisaties beter wat zij kunnen doen om zich te beschermen tijdens hitte. Hierdoor is de gemeente stap voor stap beter voorbereid op een warmer klimaat. Dit betreft budget om in 2026 te kunnen starten met de uitvoering van het Hitteplan.
Financieel effect: € 13.000 nadelig

Onze economie

	Subthema’s: - Economische ontwikkeling; - Recreatie en toerisme.

Economische ontwikkeling

Ambitie

Wij willen een ondernemersvriendelijke en verbindende gemeente zijn met een laagdrempelige en proactieve houding richting ondernemers. De nadruk ligt op het versterken van de landbouwsector en het verbeteren van het vestigingsklimaat. Ook willen we sterk georganiseerde ondernemersverenigingen en toekomstbestendige bedrijventerreinen realiseren. We organiseren netwerkbijeenkomsten en bedrijfsbezoeken om de behoeften van ondernemers te peilen en we spelen actief in op thema's zoals circulariteit, duurzaamheid en innovatie.

We zetten in op samenwerking binnen regionale netwerken zoals Dutch Tech Zone, de Agenda voor de Veenkoloniën en de Regio Deal Zuid- en Oost-Drenthe om innovatie en ontwikkeling te stimuleren.

We werken aan de actualisering van onze economische beleidsvisie. We spelen in op de veranderende economie met een centrale plek voor de brede welvaart en regionale samenwerking. Een uitvoeringsprogramma voor de periode 2026-2030 is hier onderdeel van.

Doelstellingen

Economische ontwikkeling

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	T1
1. Een laagdrempelige, verbindende en faciliterende gemeente.	1.1 We blijven ondernemers en instellingen actief verbinden aan lokale, regionale en landelijke programma's en netwerken. Voorbeelden hiervan zijn Dutch TechZone, Regiodeal Zuid- en Oost-Drenthe en Growing Emmen.	
	1.2 We organiseren op structurele basis ambtelijke en bestuurlijke bedrijfsbezoeken bij lokale ondernemers. Ook willen we op regelmatige basis ondernemersbijeenkomsten organiseren.	
	1.3 We gaan aan de slag met de uitvoeringsagenda van het Economisch Programma 2026-2030.	
2. Het vestigingsklimaat is passend bij de behoefte ondernemers.	2.1 We werken samen met ondernemers en ondernemersverenigingen op bedrijventerreinen aan Toekomkomst bestendige Bedrijventerreinen.	
	2.2 We stimuleren bedrijven om gebruik te maken van regelingen op het gebied van duurzaamheid.	
	2.3 We onderzoeken, in verband met de vraag van ondernemers, of er mogelijkheden zijn één of meerdere bedrijventerreinen op termijn uit te breiden of dat er elders nog gronden beschikbaar kunnen komen voor bedrijfshuisvesting.	

Toelichting

1.1 het actief verbinden van ondernemers en instellingen aan lokale, regionale en landelijke programma's en netwerken is een continu proces waar regelmatig aandacht aan wordt besteed.
1.2 Hetstructurele organiseren van ambtelijke en bestuurlijke bedrijfsbezoeken bij lokale ondernemers en het organiseren van ondernemersbijeenkomsten is een vaste taak en vind geregeld plaats.
1.3 Zodra de economische beleidsvisie 2026-2030 door de gemeenteraad is aangenomen, gaan we aan de slag met de uitvoeringsagenda.
2.1 het met ondernemers werken aan toekomstbestendige bedrijventerreinen is een langdurig proces waar continu aandacht aan wordt besteed.
2.2 het stimuleren en attenderen van bedrijven om gebruik te maken van de diverse regelingen op het gebied van verduurzaming is een continu proces.
2.3 Op bedrijventerrein Aan de Strengen in Borger komen medio 2026 een 2 à 3-tal kavels beschikbaar. Totdat duidelijk is of de Nedersaksenlijn, wordt aangelegd en waar de spoorlijn en het station dan komen, is een eventuele uitbreiding van de Drentse Poort in Nieuw-Buinen on-hold gezet. Het project Toekomstbestendige Bedrijventerreinen is in 2025 ook gestart op het terrein Noorderkijl-Zuiderkijl waarbij ook gekeken gaat worden naar uitbreidingsmogelijkheden.

Recreatie en Toerisme

Ambitie

De ambitie blijft het behouden én versterken van de toppositie van Borger-Odoorn als Drentse gemeente met veel werkgelegenheid in recreatie en toerisme (R&T) en voorzieningen die bijdragen aan onze leefbaarheid en aantrekkingskracht. Met de vaststelling van de visie Recreatie & Toerisme 2025–2030 is ingezet op waardevol toerisme: meer kwaliteit dan kwantiteit, aandacht voor spreiding in tijd en ruimte, duurzaamheid en balans tussen gast, inwoner en omgeving. Ook in 2026 blijven bereikbaarheid, fietsen en aantrekkelijke infrastructuur essentieel in deze ontwikkeling.

Doelstellingen

Recreatie en Toerisme

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	T1
1. Een laagdrempelige, verbindende en faciliterende gemeente.	1.1 We ondersteunen de sector met campagnes (via Stichting Bestemming Borger-Odoorn), verbeteren (toegankelijkheid van) wandel- en fietsroutes, en investeren in toegankelijke en digitale gastinformatie voor bezoekers én inwoners.	
	1.2 We blijven deelnemen aan netwerken en programma's zoals Recreatieschap Drenthe, Vitale Vakantieparken Drenthe, Samenwerkingsverband De Hondsrug, UNESCO Geopark, Cittaslow en benutten deze voor kennisdeling, afstemming en gezamenlijke projecten.	
	1.3 Met Veenkoloniale gemeenten en marketingorganisaties in Drenthe en Groningen verkennen we kansen op toeristisch-recreatief terrein.	
	1.4 We stimuleren verduurzaming van ondernemers in de R&T-sector door het organiseren van bijeenkomsten, het delen van best practices en het faciliteren van toegang tot subsidieregelingen en energieadvies.	
	1.5 Binnen het programma Vitale Vakantieparken werken we samen aan verbetertrajecten op recreatieparken, gericht op kwaliteit, duurzaamheid en toekomstbestendigheid.	
	1.6 Via de Regio Deal ZOD II: Vrije Tijd en Verhalen van het Landschap dragen we bij aan onze vrijetijdseconomie. We richten ons op storytelling in het landschap, verhaallijnen rond Veenkoloniale dorpen, routes en versterking van iconische plekken.	
2. Het vestigingsklimaat is passend bij de behoefte ondernemers.	2.1 We voeren het uitvoeringsprogramma van de visie Recreatie & Toerisme 2025–2030 uit door projecten te realiseren o.a. op het gebied van spreiding, routes, positionering en duurzaamheid. Daarbij werken we nauw samen met SBBO en de lokale sector.	
	2.2 We hanteren het afwegingskader verblijfsrecreatie als toetsingsinstrument bij nieuwe initiatieven en bij herontwikkeling van bestaande recreatieterreinen.	

	2.3 We brengen ontbrekende schakels in recreatieve fietsinfrastructuur in beeld en werken in BOCE-verband aan realisatie van doorfietsroutes.	
	2.4 We ondersteunen de ontwikkeling van het vernieuwde Hunebedcentrum als icoonlocatie binnen het Geopark De Hondsrug. Dit omvat samenwerking op inhoud, ruimtelijke inpassing en koppeling met routes, beleving en bereikbaarheid.	
	2.5 We blijven investeren in de goed gewaardeerde toeristisch-recreatieve infrastructuur. Doorontwikkeling is wenselijk met oog op toenemende tijdsbesteding in de buitenruimte.	

Toelichting

1.1 Momenteel wordt onderzoek gedaan naar wijze van gemeentelijke informatievoorziening en aanpalende taken van St. Bestemming Borger-Odoorn. Hierover zal in de loop van 2026 meer bekend worden.
1.3 Er wordt volop ingezet op regiodeal-project "Belevingen van de Veenkoloniën" dat bestaat uit vier onderdelen:
* het verhaal van de Monden. Met dit initiatief wordt het erfgoed van de Monden tot leven gebracht via het ophalen/publiceren van verhalen, organiseren van lezingen en excursies en het maken van interactieve routes. In combinatie met andere onderdelen van het plan “vrijetijd en verhalen van het landschap” worden tevens ommetjes, informatiepanelen en gidsencursussen ontwikkeld.
* de Magie van het Veen. Ook in dit initiatief gaat het om het beleefbaar maken van het veengebied. EKO-tours arrangeert tochten door de veengebieden waar gasten, met inwoners als belangrijke doelgroep, de verhalen krijgen aangereikt via podcasts, (ingekleurd) beeldmateriaal en Virtual Reality.
* het Voel het Veen Festival. Sinds twee jaar wordt het festival Voel het Veen georganiseerd. Dit evenement, duidelijk appellerend aan het veen en gericht op zowel inwoners als recreanten, heeft potentie uit te groeien tot een cultureel ankerpunt in de regio. Technische investeringen (geluid, infra) zijn van groot belang om de volgende stap in de gewenste doorontwikkeling te maken.
* waterrijk Valthermond 2.0. Valthermond wordt aantrekkelijker gemaakt voor inwoners en gasten. Er wordt hierbij samengewerkt Stenden en lokale inwoners.
Daarnaast wordt in samenwerking met alle Veenkoloniale gemeenten (ook die uit Groningen) gewerkt aan een beleefkaart van de Veenkoloniën.
In samenwerking met provincie, IBDO, VVP en vanuit de Regiodeal (digitale duurzaamheid) wordt hieraan gewerkt.
Er is sprake van drie gemeentelijke projecten:
Belevingen van de Veenkolonien: zie punt 1.3
Tree Top Experience: vernieuwing van Boomkroonpad door vervanging van afgeschreven toren door uitkijktoren die toegankelijk is via een educatief ingericht pad. Daarnaast vlindertuin, vleermuizengrot, insectenhotel en ‘vogelwijk’.
Hunebedcentrum naar morgen: nieuw museaal centrum waarin Geopark, Hunebedcentrum, het Drentse Landschap en het Noordelijke Archeologisch Depot hun eigen verhaal vertellen over het landschap van Drenthe.
2.1 Zie reacties op bovengenoemde punten.
2.3 Er is schetsontwerp voor volledige doorfietsroute gemaakt. Het eerste deel (bij de voetbalvelden in Borger) is gerealiseerd. Er lopen gesprekken met Staatsbosbeheer over inrichting van vervolgtrajecten. Daarnaast op aantal plekken in onze gemeente fietspaden verbreed die niet vallen onder de doorfietsroute. Zoals tussen Exloo en het zwembad Leewal.
2.4 Zie ook punt 1.6 (regiodeal ZOD).

WAT MAG HET KOSTEN?

In deze sectie komen de wijzigingen van thema Onze economie aan bod.

Binnen het thema Onze economie zijn geen wijzigingen in de BERAP 2026-I.

Onze toekomst

	Subthema’s: - Duurzame ontwikkeling;

Duurzame ontwikkeling

Ambitie

We voeren het uitvoeringsprogramma 2024-2026 van de duurzaamheidsagenda uit. Hieronder beschrijven wij de belangrijkste onderdelen.

Voor de energietransitie stellen we in 2026 een warmteprogramma vast. Hierin brengen we de mogelijkheden van duurzame, alternatieve warmtebronnen in beeld. Deze vertalen we naar concrete plannen. We geven aan in welke wijken of gebieden we de komende 5 tot 10 jaar aan de slag gaan. We zetten hierbij in op zogeheten no-regret maatregelen. Een voorbeeld hiervan is een grootschalige isolatie-aanpak waarmee we inwoners zoveel mogelijk ontzorgen.

We investeren in sterkere ondersteuning van bewonersinitiatieven naar aardgasvrije wijken en we verkennen innovatieve oplossingen. We zetten ons actief in voor structurele oplossingen voor knelpunten in en de uitbreiding van het elektriciteitsnet. En we werken aan de doorontwikkeling van beleid voor de plaatsing van kleine windmolens.

Voor klimaatadaptatie stellen we een lokale adaptatiestrategie vast. Hierin werken we maatregelen en plannen uit die voor onze gemeente van belang zijn vanwege de gevolgen van klimaatverandering.

Doelstellingen

Duurzame ontwikkeling

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	T1
1. Onze gebouwde omgeving is energiezuiniger en wordt in toenemende mate verwarmd op basis van duurzame warmtebronnen.	1.1 We ontzorgen onze inwoners met een smalle beurs op het gebied van de isolatie van hun koophuis.	
	1.2 We stellen het Warmteprogramma vast, waarin we de mogelijkheden voor duurzame warmtebronnen in beeld brengen, om in 2050 aardgasvrij te kunnen zijn.	
	1.3 We kiezen in welke gebieden we vanuit dit Warmteprogramma in het komende decennium aan de slag gaan.	
	1.4 We voeren regie op meerdere Wijk Uitvoeringsplannen.	
2. We zetten ons in voor het realiseren van structurele oplossingen voor knelpunten in het elektriciteitsnet.	2.1 In samenwerking met partners pMIEK 3.0 opstellen.	
	2.2 We laten in samenwerking met de netbeheerder meerdere transformatorhuisjes plaatsen in de gemeente om het net te verzwaren.	
3. We stimuleren duurzame mobiliteit.	3.1 Opstellen CO2-rapport woon-werkverkeer.	
	3.2 Het wagenpark van de buitendienst binnen de mogelijkheden verduurzamen.	
	3.3 Uitvoeren vastgestelde laadvisie, waaronder laadpalen plaatsen op strategische plekken in gemeente.	
4. We houden rekening met klimaatadaptatie bij de inrichting van de openbare ruimte en gebouwde omgeving.	4.1 We stellen de Lokale Adaptatie Strategie vast.	
	4.2 We starten met de uitvoeringsagenda onder de Lokale Adaptatie Strategie.	
5. We werken aan behoud en bescherming van natuur en biodiversiteit.	5.1 We doen ecologisch onderzoek en laten een soortenmanagementplan (SMP) opstellen, zodat isoleren en renoveren van woningen in de toekomst minder vaak ten koste van beschermde diersoorten gaat.	
	5.2 We stellen een plan 'Basiskwaliteit natuur' op, voor een meer biodiverse inrichting en beheer van landschap en natuur.	

Toelichting

WAT MAG HET KOSTEN?

In deze sectie komen de wijzigingen van thema Onze toekomst aan bod.

5.3 Samenwerking cultuureducatie
In 2026 werken we aan een volledig aanbod voor cultuureducatie in onze gemeente. Dit gebeurt via samenwerking in een netwerk van twee lokale aanbieders en de Kunstenschool Stadskanaal. De huidige financiële middelen zijn hiervoor onvoldoende en bieden geen dekking voor lokale aanbieders. Het gevraagde bedrag is nodig om naast de Kunstenschool Stadskanaal, ook deze lokale aanbieders te compenseren en daarmee het gezamenlijke aanbod mogelijk te maken. Het bedrag is gebaseerd op het aantal leerlingen uit onze gemeente dat deelneemt.
Financieel effect: € 15.000 nadelig

5.3 Subsidie organisatie Zuidenveld
Dit betreft subsidie voor het Zuidenveldfestijn dat 2026 in Odoorn plaatsvindt.
Financieel effect: € 15.000 nadelig

5.4 Samenwerkingsverband van Hunebedcentrum, Geopark de Hondsrug en Drents Landschap In 2024 zijn het Hunebedcentrum, Unesco Geopark de Hondsrug en Drents landschap een samenwerkingsverband aangegaan voor de vernieuwing van het Hunebedcentrum. De provincie heeft € 200.000 beschikbaar gesteld maar verzoekt de gemeente ook een financiële bijdrage levert. Het samenwerkingsverband Hunebedcentrum, Geopark de Hondsrug en Drents Landschap heeft de gemeente om € 50.000 euro gevraagd als financiële bijdrage voor uitwerking van het masterplan om te komen tot een vernieuwing van het Hunebedmuseum een creëren van een centrale toegang en informatiepunt voor Geopark en Drents Landschap.
Financieel effect: € 50.000 nadelig

Onze leefomgeving

	Subthema’s: - Ruimte en groen; - Wonen en leefbaarheid; - Openbare orde en veiligheid; - Wegen en verkeer.

Ruimte en groen

Ambitie

Het groen draagt bij aan een prettige leefomgeving voor mens én dier. De groenvisie zorgt ervoor dat we voor een perspectief hebben waar we samen naartoe kunnen werken. De visie geeft ons richting en kaders, zeker als het gaat om het stellen van prioriteiten. Daarnaast geeft de kaart met de groenstructuur de belangrijkste groene structuren in onze gemeente weer.

In de toekomst willen we meer sturen op de waarden van het groen: biodiversiteit, klimaatbestendigheid, identiteit & beleving en gezondheid & welzijn. Dit vraagt om andere inzichten, creatieve oplossingen en integrale samenwerking. Met de groenvisie kijken we op een andere manier naar ons groen en stellen we ambities voor de verschillende waarden van het groen.

Doelstellingen

Ruimte en groen

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	T1
1. Het beheren van de openbare ruimte op grond van de beleidsnota IBOR.	1.1 Uitwerken van beheer- en uitvoeringsplannen binnen de kaders van de groenvisie.	
2. Verbeteren van de groene leefomgeving.	2.1 Uitvoeren van projecten binnen de kaders van de groenvisie.	

Toelichting

Wonen en leefbaarheid
Ambitie

Ontwikkelingen woningbouwopgave
Met de komst van 500 nieuwe woningen in de periode 2023-2030, weggezet in een goede mix, spelen we in op het woningtekort in onze gemeente. De nieuwe woningen geven mogelijkheden voor senioren om kleiner te gaan wonen, mogelijkheden voor starters, maar ook voor mensen die graag in bijzondere woonvormen willen wonen. Het aantal huurhuizen in het goedkope en middensegment neemt toe. Het bouwen van nieuwe woningen bevordert de doorstroom. Er komt ruimte voor jonge gezinnen om in Borger-Odoorn te wonen. Bij het ontwikkelen van nieuwe woningbouwplannen, maar ook bij lopende plannen, spelen we in op de kansen die zich voordoen in de markt.

Woonvisie 2022+
Deze woningbouwontwikkelingen sluiten aan bij de ambitie ‘groei van het inwonersaantal’. Deze ambitie is vertaald naar de Woonvisie 2022+ gemeente Borger-Odoorn en bijbehorende uitvoeringsagenda. Dit beleid richt zich op de korte termijn (komende 2-4 jaar). Maar er is ook aandacht voor de middellange termijn (tot 2030). Dit koppelen we onder andere aan de mogelijke inbreidingslocaties in de dorpen (opgehaald bij de dorpen), met daarnaast de focus op eigen gronden. Zoals in Borger, Drouwenermond en Nieuw-Buinen.

Deze lijn zetten we de komende jaren door. We proberen processen te versnellen en waar mogelijk een goede prioriteitstelling bij nieuwe initiatieven te stellen. Het betekent ook dat we soms goed afgewogen risico’s moeten nemen om de doelen te realiseren. Denk aan het aankopen van nieuwe gronden en het goed kijken naar de effecten van het Didam-arrest. Ook betekent het in een aantal gevallen dat we onderbouwd 'nee' moeten verkopen, omdat het niet past in het woonprogramma.
De komende jaren investeren we structureel in het woonprogramma. Het gaat hierbij gedeeltelijk om voorfinanciering, die de gemeente weer terugkrijgt vanuit de grondexploitatie en de anterieure overeenkomsten en gedeeltelijk om inzet van externe expertise.

Nieuw woonbeleid
De huidige Woonvisie 2022+ loopt in 2026 af. Er ligt het wetsvoorstel ‘Regie versterking volkshuisvesting’. Hierin staat dat een volkshuisvestingsprogramma verplicht is. Dit programma vervangt de woonvisie en krijgt een plek in de beleidscyclus van de Omgevingswet. Deze verplichting geldt volgens het wetsvoorstel vanaf 2026.
Het volkshuisvestingsprogramma richt zich op de woonbehoefte, inclusief zorg- en ondersteuningsbehoeften van aandachtsgroepen en ouderen en voldoende betaalbare woningbouw. Daarbij moeten we samen met omliggende gemeenten afspraken maken over de verdeling van sociale huur, middenhuur en huisvesting voor aandachtsgroepen. In 2026 gaan wij met een volkshuisvestingsprogramma aan de slag. We verwachten in het derde kwartaal met een startnotitie naar uw raad te komen.

Maatschappelijk vastgoed
Het maatschappelijk vastgoed in onze gemeente is speerpunt van beleid. We geven uitvoering aan dit beleid om met name de onderwijs- en binnensportaccommodaties te vernieuwen. De plannen voor de vernieuwing van de onderwijsaccommodaties in Valthermond en 2e Exloërmond werken we uit. De school in Buinerveen wordt gerealiseerd.

Doelstellingen

Wonen en leefbaarheid

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	T1
1. Woningtekort verminderen: voldoende (sociale) huur- en koopwoningen en daarmee de betaalbare woningvoorraad vergroten.	1.1 We gaan verder met het ingezette beleid en specifiek op particuliere initiatieven. Hierin voldoen we momenteel ruim aan onze ambitie.	
2. Bouwen voor bepaalde doelgroepen (ouderen, starters en bijzondere woonvormen).	2.1 We realiseren in verschillende kernen woningen en projecten, overeenkomstig de Woondeal.	
	2.2 We hebben hierbij specifiek aandacht voor jongeren en ouderen.	
3. Kwaliteit verbeteren woningvoorraad/goed geïsoleerde woningen.	3.1 Een aantal buitenplanse omgevingsactiviteiten (BOPA) gaan we voorleggen aan de raad. Een voorbeeld zal de ontwikkeling van het Esdalcollege zijn.	
4. Voorbereiden nieuw woonbeleid.	4.1 Uitvoeren woningmarktonderzoek.	
	4.2 We komen in Q2 van 2026 met een nieuwe visie op ons Woonbeleid, deze beleidsdocumenten worden hier onderdeel van.	
	4.3 Opstellen urgentieverordening.	
	4.4 Actualiseren grondbeleid.	
	4.5 Afronden van de uitvoering van een doelgroepen en behoefteanalyse.	

Toelichting

Openbare orde en veiligheid

Ambitie

De weerbaarheid tegen ondermijnende criminaliteit is ook in 2026 nog steeds de rode draad in de werkzaamheden. In dat jaar worden de inspanningen voor het de 'Drentse aanpak ondermijning' afgerond. Dit is een convenant tussen de provincie Drenthe, de 12 Drentse gemeenten en de 4 inliggende waterschappen dat begin 2024 is aangegaan.

Met de bij deze begroting gevraagde extra middelen voor formatie-uitbreiding willen we in 2026 ook beginnen met het inlopen van ontstane achterstanden in het werk. Dit zijn achterstanden die zijn ontstaan door het substantieel achterblijven van de OOV-formatie in Borger-Odoorn ten opzichte van de formatieve ontwikkelingen bij de andere Drentse gemeenten.

Doelstellingen

Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	T1
1. Een gemeente Borger-Odoorn die weerbaar is tegen ondermijnende criminaliteit.	1.1 Realiseren van de in de Drentse Aanpak Ondermijning (DAO), en de Drentse doorontwikkeling daarvan in 2026, aangegeven concrete ambities.	
	1.2 Actieve deelname van de gemeente Borger-Odoorn aan de (sub)werkgroep(en) Drentse Aanpak Ondermijning die ten behoeve van de gezamenlijkheid van convenantpartners producten, campagnes, regelgeving en beleidsdocumenten ontwikkelen.	
2. De samenwerking tussen zorg en veiligheid verder intensiveren.	2.1 Als gemeentelijk team Openbare Orde en Veiligheid, eerst als pilot, gaan deelnemen in het Netwerkoverleg van de Stichting Sociale Teams Borger-Odoorn.	
	2.2 Als gemeentelijk team Openbare Orde en Veiligheid, eerst als pilot, onze werkplek wat vaker 'in residence' te kiezen; zoals in de buurtkamers en bij welzijnsorganisatie Andes en de Stichting Sociale Teams Borger-Odoorn.	
3. De leefbaarheid en veiligheid in de openbare ruimte verder verbeteren.	3.1 BOA-inzet verder professionaliseren door gebruik v/e digitaal handhavingssysteem. Dit bespaart veel tijd aan administratieve handelingen, die dan besteed kan worden aan toezicht houden, wet- en regelgeving handhaven en hulpdiensten assisteren.	
	3.2. Daarnaast gaan we, bij toekenning van de gevraagde extra middelen, de ureninzet van de BOA's vergroten.	

Toelichting

1.1 De te beperkte formatie bij OOV heeft gemaakt dat we niet alle ambities van de DAO binnen de looptijd hebben kunnen realiseren. De ambities uit de Drentse doorontwikkeling bieden ons echter een nieuwe start die wel te realiseren.

Wegen en verkeer

Ambitie

We hebben 3 kernopgaven voor het verkeersbeleid. Deze hebben wij geformuleerd op basis van de beleidskaders, de toekomstige trends, ontwikkelingen en overkoepelende aandachtspunten.

1. Het bewaken en bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving. Dit sluit aan bij de toekomstige ontwikkelingen op het gebied van wonen, recreatie en toerisme.
2. Het creëren van een heldere en eenduidige verkeersstructuur.
3. Het bieden van een verkeersveilig verkeerssysteem voor alle verkeersdeelnemers.

In het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) zijn de kernopgaven doorvertaald naar doelstellingen, uitgangspunten en maatregelen. Het Fietsplan Borger-Odoorn is leidend voor de fietsinfrastructuur. Dit plan is een uitwerking van het GVVP op dit thema. Daarnaast werken we samen met onze partners aan de planontwikkeling voor de realisatie van de Nedersaksenlijn en de beoogde nieuwe stationslocatie voor Nieuw-Buinen en Stadskanaal.

Wij willen beschikken over een goed en veilig wegennetwerk tegen zo laag mogelijke onderhoudskosten. Naast de belangrijke hoofdstructuur (doorgaande wegen) zijn wij ook eigenaar van veel plattelandswegen in de buitengebieden. Om onderhoudskeuzes te kunnen maken, hebben wij de verhardingen binnen de gemeente ingedeeld in weegcategorieën. Elke wegcategorie kent een eigen onderhoudsbeleid. De indeling in wegcategorieën gebruiken wij ook bij het prioriteren van de onderhoudsprojecten.

Doelstellingen

Wegen en verkeer

Wat willen we bereiken?	Wat gaan we daarvoor doen?	T1
1. Verbeteren verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid.	1.1 Uitvoeren van projecten binnen de kaders van het GVVP.	
	1.2 Verdere ontwikkeling HUB Borger.	
	1.3 Inzet om samen met andere stakeholders de Nedersaksenlijn te realiseren.	
2. Het beheren van de openbare ruimte op grond van de beleidsnota IBOR.	2.1 Uitvoeren van projecten op basis van het meerjareninvesteringsprogramma.	

Toelichting

1.1 Toelichting lopende GVVP-projecten:
- Project Zuiderdiep Drouwenermond: De ontwerpfase voor het verkeerskundig ontwerp, met daarbij de nodige participatiebijeenkomsten, is afgerond. De nieuwe bebouwde komgrens is vastgesteld en het verkeersbesluit is genomen. De nutspartijen zijn hun werkzaamheden aan het uitvoeren. Het project wordt nu technisch nader uitgewerkt en richting aanbesteding gebracht, zodat de uitvoering volgt nadat de nutspartijen klaar zijn. Op dit moment heeft uitvoering van dit project de 1e prioriteit.
- Bushaltes/Q-liner bij op- en afritten N34 Klijndijk: Er worden ontwerpschetsen opgesteld. Daarna volgen gesprekken met het OV-bureau Groningen-Drenthe en de provincie Drenthe. Uitvoerbaarheid is afhankelijk van deze gesprekken. Dat zal bepalen of de ontwerpen nader technisch worden uitgewerkt. Bij uitvoerbaarheid heeft uitvoering van dit project de 2e prioriteit.
- 30 km/u-zone Ees: Verkeerskundig ontwerp met bijbehorende participatiebijeenkomst is afgerond. Technische uitwerking volgt zodra voldoende zicht is op financiering van het project.
- 30 km/u-zone Buinen: Verkeerskundig ontwerp met bijbehorende participatiebijeenkomst is afgerond. Technische uitwerking volgt zodra voldoende zicht is op financiering van het project.

Voor alle GVVP-projecten geldt dat het jaar van uitvoering afhankelijk is van het moment dat voldoende middelen beschikbaar zijn.

WAT MAG HET KOSTEN?

In deze sectie komen de wijzigingen van thema Onze leefomgeving aan bod.

1.1 VRD
Door de Veiligheidsregio Drenthe (VRD) is een begrotingswijziging ingediend voor 2026. Dit geeft een negatief effect op de gemeentelijke bijdrage van 2026. Op deze begrotingswijziging is een zienswijze ingediend door de gemeenteraad. In het Algemeen Bestuur van de VRD van 8 april 2026 is, na afweging van de aard van de ingekomen zienswijzen, ingestemd met de voorgestelde begrotingswijziging.
Financieel effect: € 90.584 nadelig.

2.1 Onkruidbestrijding
Door indexering van de kosten is het budget onkruidbeheersing op verharding niet voldoende. De kosten zullen met 2.72% stijgen wat € 6.500 aan hogere kosten met zich mee zal brengen.
Financieel effect: € 6.500 nadelig

2.1 Gladheidsbestrijding
Door extra strooirondes in verband met weersomstandigheden (zout/pekelwater/manuren) is € 200.000 extra nodig.
Financieel effect: € 200.000 nadelig

2.1 Beleidsplan natte kunstwerken
Er zal nader onderzoek worden uitgevoerd om de meest risicovolle natte kunstwerken (sluizen, waterkeringen en duikers) inzichtelijk te maken. Met de geïnventariseerde gegevens worden onderbouwde beleidskeuzes voorgelegd aan het bestuur in het verder uit te werken Beleidsplan natte kunstwerken. De éénmalige onderzoekskosten bedragen € 145.500.
Financieel effect: € 145.500 nadelig

2.1 HUB Borger
Het college heeft, na de raadsvergadering van 23 april, besloten om de grond betreffende Hub Borger onder voorwaarde van een positief besluit van Provinciale Staten aan te kopen. De rentelasten in 2026 van deze aankoop worden in deze BERAP verwerkt. De verdere ontwikkeling zal worden verwerkt in de grondexploitatie. Uw raad heeft hierover in de raadsvergadering van 23 april 2026 wensen en bedenkingen kenbaar gemaakt.
Financieel effect: € 16.875 nadelig

5.2 Sportzaal MFA Brughuus
Een aantal vrijwilligers, wil graag de dorpshuis- en sportfunctie in MFA ’t Brughuus behouden. Ze hebben aangegeven dat zij bij de start, naast de subsidiebedragen voor de huur van de ruimtes, over een exploitatiebudget moeten kunnen beschikken. In gezamenlijkheid is afgesproken een pilot aan te gaan voor een periode van twee jaar. Er is afgesproken om in kwartaal 3 2027 een evaluatie te laten plaatsvinden. Voor het exploiteren en beheren van de sportzaal in MFA ’t Brughuus is op basis van daadwerkelijke kosten een extra bedrag nodig van € 64.000. Voor 2027 zal dit worden meegenomen in de Kadernota.
Financieel effect: € 64.000 nadelig

5.2 Zwembaden
Financiële ondersteuning in de grote onderhoudsuitgave. Er is op dit moment nog geen liquiditeitsprobleem. Zwembaden BV komt nog met een analyse en financiële onderbouwing
Financieel effect: € 100.000 nadelig

5.7 Plantsoenonderhoud
De prijzen voor het onderhoud van de groenvoorzieningen en gazons welke onderhouden worden door Wedeka en Emco worden jaarlijks geïndexeerd met een prijsindexcijfer. De prijzen zijn ten opzichte van het jaar 2025 geïndexeerd met 5,39%. In 2025 waren de prijzen met 5,77% verhoogd ten opzichte van het jaar 2024. Door deze indexering valt de totale som van het onderhoud € 93.700 hoger uit dan begroot.
Financieel effect: € 93.700 nadelig

5.7 Werkmaterieel BORG
BORG hanteert een materieelplan waarin per materieelsoort zowel de economische en technische afschrijving en de financiële lasten inzichtelijk zijn. Voor het bedrag € 1.175.000 voor vervanging van groot materieel in 2026 is besloten deze te activeren. Dit zal worden gedekt uit de stelpost Investeringen tractie. De kapitaallasten van €70.000 euro voor een tweede vrachtwagen worden gedekt uit de budgetten Plantsoen onderhoud (€ 57.500) en Bladbakken (€12.500). De inruilbedragen zullen worden toegevoegd aan het budget Werkmaterieel.
Financieel effect: budget neutraal

7.5 Gedenkplek overleden baby's
Het voorstel is om een gedenkplek voor overleden baby’s jonger dan 24 weken te realiseren op de begraafplaats in Odoorn. De incidentele kosten worden geraamd op €17.400.
Financieel effect: € 17.400 nadelig

8.1 Omgevingswet Fase 2
Voor fase 2 van de actualisatie van de omgevingsvisie ontbreken op dit moment structurele middelen. Zonder budget voor beleidsontwikkeling, participatie en uitvoering kan de inhoudelijke herijking niet zorgvuldig worden voorbereid en doorgevoerd, terwijl nieuwe opgaven en beleidsontwikkelingen juist vragen om een actuele en integraal afgestemde visie.
Financieel effect: € 25.000 nadelig

8.1 Omgevingswet Juridische capaciteit
De Omgevingswet brengt nieuwe instrumenten, procedures en bevoegdheden met zich mee. De transitie loopt tot tenminste 2032 en bevindt zich in een complexe fase waarin binnen strakke deadlines oude werkwijzen vervallen en nieuwe worden ingevoerd. In de organisatie ontbreekt momenteel echter specifieke juridische capaciteit om ontwikkelingen in wetgeving, aanpalende regelgeving en jurisprudentie te vertalen naar de gemeentelijke praktijk. Ook is een duidelijke signaalfunctie nodig om landelijke ontwikkelingen te volgen, wettelijke termijnen te bewaken en het bestuur en de ambtelijke organisatie te adviseren over bevoegdheden, delegatie en mandaat. Zonder deze expertise ontstaan risico’s op juridisch kwetsbare besluiten en het onbewust niet naleven van procedures en termijnen.
Financieel effect: € 92.000 nadelig

Onze portemonnee

	Thema Onze portemonnee bevat de volgende onderdelen: - Specificatie Gemeentefonds; - Wat mag het kosten?; - De Knoppen.

Specificatie Gemeentefonds

Algemene uitkering 2026

In BERAP 2026-I is de hoogte van de algemene uitkering niet gewijzigd ten opzichte van de begroting 2026.

Gemeentefonds 2026 I: Algemene Uitkering	Begroting 2026	BERAP 2026-I	Verschil
Algemene Uitkering	59.000.939	59.000.939	-
Verrekening voorgaande jaren	-	-	-
Behoedzaamheid	-205.000	-205.000	-
Raming BTW compensatiefonds	450.000	450.000	-
Subtotaal onderdeel I	**59.245.939**	**59.245.939**	**-**
II: Decentralisatieuitkeringen			
Decentralisatie provinciale taken vergunningverlening, toezicht en handhaving	74.423	74.423	-
Voorschoolse voorziening peuters	66.364	66.364	-
Armoedebestrijding kinderen	76.458	76.458	-
Jeugdhulp kinderen AZC	1.629	1.629	-
Impulsgelden Weerbaar Bestuur/Veilig wonen	7.062	7.062	-
Bibliotheekmiddelen	100.000	100.000	-
Extra capaciteit BOA's	33.104	33.104	-
Wet kwaliteitsborging bouw	17.107	17.107	-
Antidiscriminatie voorzieningen	3.625	3.625	-
Wet betaalbare huur	19.406	19.406	-
Versterking Omgevingsdiensten	5.073	5.073	-
Register Externe Veiligheidsrisico's	2.485	2.485	-
Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid	916.872	916.872	-
Overheidsbrede Dienstverlening	23.342	23.342	-
Subtotaal onderdeel II	**1.346.950**	**1.346.950**	**-**
III: Integratieuitkeringen			
Participatie	5.061.222	5.061.222	-
Subtotaal onderdeel III	**5.061.222**	**5.061.222**	**-**
Totaal per onderdeel			
Totaal onderdeel I	59.245.939	59.245.939	-
Totaal onderdeel II	1.346.950	1.346.950	-
Totaal onderdeel III	5.061.222	5.061.222	-
Totaal I t/m III	**65.654.111**	**65.654.111**	**-**

WAT MAG HET KOSTEN?

In deze sectie komen de wijzigingen van thema Onze portemonnee aan bod.

0.4 Hogere kosten juridische zaken
Voorgaande jaren was het begrote bedrag ook niet toereikend. De inzet van de Functionaris Gegevensbescherming is een wettelijke verplichting, dus het is noodzakelijk dat de inzet gelijk blijft aan die van de afgelopen jaren. Verder bestaat een deel van deze kosten uit de inzet van een advocaat op complexe dossiers waarbij procesvertegenwoordiging door een advocaat verplicht is. Daarnaast zijn er kosten voor de inzet van Daadkracht voor het publiceren van regelingen waarvoor tot nu toe nog geen bedrag is begroot. Ook dit zijn jaarlijks terugkerende kosten. Het te verwachten nadeel in 2026 is € 75.000. Dit betreft structurele kosten en zullen daarmee ook structureel in Kadernota 2027 worden meegenomen.
Financieel effect: € 75.000 nadeel

0.4 Hogere kosten leaseauto's
Door de aanbesteding en de uitbreiding van het wagenpark en de overgang naar elektrisch rijden en de inflatie zijn de leasekosten van het wagenpark aanzienlijk gestegen. Ook dit zijn jaarlijks terugkerende kosten. Het te verwachten nadeel in 2026 is €37.000. Dit betreft structurele kosten en zullen daarmee ook structureel in Kadernota 2027 worden meegenomen.
Financieel effect: € 37.000 nadeel

0.4 Bedrijfscontinuïteitsplan
Verstoringen kunnen in allerlei vormen en maten voorkomen. Bijvoorbeeld een elektriciteitsstoring of een brand. Dit kan grote impact hebben op de bedrijfscontinuïteit en dus ook op de dienstverlening door de gemeente. Om ervoor te zorgen dat cruciale processen kunnen doorlopen bij verstoringen, werken wij aan een bedrijfscontinuïteitsplan. We gaan de nodige maatregelen treffen om ongeacht de omstandigheden, de continuïteit van de meest kritische bedrijfsprocessen te garanderen. De impact van verstoringen in de dienstverlening van onze gemeente worden hierdoor beheersbaar. Als één of meerdere van deze bedrijfsprocessen wordt onderbroken, moeten wij snel en besluitvaardig kunnen optreden om deze activiteiten binnen de kortst mogelijke termijn te herstellen. Voor de inzet van projectleden zijn de verwachte kosten € 70.400. Op dit moment is nog niet duidelijk welke middelen het bedrijfscontinuïteitsbeheer gaat vragen.
Financieel effect: € 70.400 nadelig

0.4 Bedrijfsvoering - Organisatieontwikkelingen - ICT
Grote en voelbare maatschappelijke opgaven voor onze gemeente hebben ook gevolgen voor de ambtelijke organisatie. De groei van de organisatie en de toenemende complexiteit van onze taken en ambities, vragen een flexibele en wendbare organisatie. Het is van belang om te blijven investeren in een sterke en professionele organisatie.

De kosten van ICT maken deel uit van de kosten van de bedrijfsvoering. Het speelveld rondom ICT en Informatisering is de afgelopen jaren behoorlijk aan het veranderen. Applicaties verhuizen massaal naar de cloud, informatieveiligheid wordt steeds belangrijker, landelijke thema's van innovatie en verbetering van de digitale dienstverlening, technische aanpassingen door Common Ground en de behoefte aan meer datagedreven werken. De budgetten zijn de afgelopen jaren niet meegegroeid met de ontwikkeling van de kosten. In de jaarrekening 2025 hebben we een tekort van 300.000 gerapporteerd. In deze bestuursrapportage rapporteren we een tekort van € 509.000 waarvan € 359.000 uit de stelpost indexatie. We zien dat deze niet meegegroeide budgetten helaas structureel zijn.

Uit het bovenstaande blijkt dat de kosten van bedrijfsvoering structureel stijgen als gevolg van organisatieontwikkelingen (door grote en voelbare opgaven) en door ICT kosten. Met uw raad zijn afspraken gemaakt over het indexeren van de kosten van bedrijfsvoering. We willen deze afspraken herijken. Hiervoor doen we in de Begroting 2027 een voorstel. In de kadernota is dit verder toegelicht.
Financieel effect: € 509.000 nadelig

0.4 Project DigiDoen
We krijgen een nieuwe digitale werkomgeving, wat vraagt om sturing bij het maken van afspraken over het digitaal samenwerken. Hiervoor wordt een project gestart.
Financieel effect: € 75.000 nadelig

0.4 Verzekeringen
Alle panden die verzekerd zijn, zijn onlangs opnieuw getaxeerd. De totale waarde van alle panden is hiermee geactualiseerd. De taxatie heeft gezorgd voor een toename van de totale waarde wat verzekerd dient te worden, dit ontstaat onder andere door de stijgende bouwkosten om het pand te vervangen bij brand. Daarnaast is er de afgelopen tijd veel geïnvesteerd in de aankoop van verschillende panden. Door deze twee redenen is de totaal te verzekeren waarde gestegen waardoor de verzekeringskosten ook zijn gestegen.
Financieel effect: € 80.000 nadelig

0.4 Initiatievenbudget
Voordat de organisatie overgaat tot het uitvoeren van een (grote(re)) opdracht wordt er eerst gewerkt aan een heldere opdrachtformulering, analyse op de benodigde inzet en keuze of deze opdracht binnen een afdeling kan worden uitgevoerd of dat een programma- of projectmatige organisatie beter is. Een eerdere raad heeft aangegeven dat zij begrijpen dat voor deze analysefase kosten gemaakt worden. Om dit goed te borgen is een reservering gevraagd om deze kosten te dekken. Wanneer er wordt overgegaan tot een project of programma wordt er een project- of programmabegroting opgesteld en waar dit om nog niet eerder beschikbaar gesteld budget gaat, aan de raad ter besluitvorming voorgelegd.
Financieel effect: € 25.000 nadelig

0.4 WOO Coördinator
Iedere overheidsorganisatie is verplicht een contactpersoon aan te stellen voor de uitvoering van de Woo. Deze contactpersoon Woo helpt burgers en journalisten waar nodig bij informatieverzoeken.
Financieel effect: € 20.000 nadelig

0.4 Commissie bezwaar en beroep
De presentiegelden van de commissieleden worden jaarlijks geïndexeerd, dit budget is al een aantal jaren niet geïndexeerd. De structurele verhoging van dit budget zal in de Kadernota 2027 worden meegenomen.
Financieel effect: € 6.000 nadelig

0.5 Dividend BNG
De nettowinst van BNG over 2025 bedraagt € 172 miljoen en aan de aandeelhouders wordt uitgekeerd € 1,41 per aandeel. Voor onze gemeente betekent dit een nadeel van € 116.000 ten opzichte van het geraamde dividend.
Financieel effect: € 116.000 nadelig

0.8 Kapitaalslasten
Onze afschrijvingsmethodiek schrijft voor dat we beginnen met afschrijven in het jaar nadat de investeringen zijn afgesloten. Aangezien wij de kapitaallasten volledig begroten in het lopende jaar levert dit een incidenteel voordeel op van € 500.000.
Financieel effect: € 500.000 voordelig

0.10 Inzet bestemmingsreserve jeugd
Besloten is om een bedrag van € 750.000 uit de bestemmingsreserve Jeugd in te zetten.
Financieel effect: € 750.000 voordelig

0.10 Bestemmingsreserve NSL Saksenlijn
In regionaal verband zijn afspraken gemaakt over de cofinanciering van de Verkenning Gebiedsontwikkeling Nedersaksenlijn (GO-NSL), die parallel aan de MIRT-verkenning in de periode 2026–2028 wordt uitgevoerd. Voor de gemeente Borger-Odoorn leidt dit tot een eenmalige financiële bijdrage van € 100.000 in 2026. Deze bijdrage is niet opgenomen in de huidige begroting en valt evenmin binnen de reeds beschikbare middelen uit de bestemmingsreserve NSL/gebiedsontwikkeling. Om tijdige betaling mogelijk te maken, wordt de gemeenteraad via deze BERAP voorgesteld het benodigde budget alsnog beschikbaar te stellen.
Financieel effect: € 100.000 nadelig

De knoppen

In dit onderdeel beschrijven we de beschikbare bestedingsruimte voor het begrotingsjaar 2026 en de meerjarenbegroting 2026-2029. We beschrijven hoe de bestedingsruimte zich heeft ontwikkeld ten opzichte van de begroting 2026. Met deze bestedingsruimte kunnen we onze nieuwe of gewijzigde ambities realiseren. De bestedingsruimte bestaat uit 5 knoppen:

	Knop saldo begroting: de structureel beschikbare middelen die we kunnen inzetten voor meerjarige uitgaven.
	Knop beleidsintensivering: de incidenteel beschikbare middelen die we kunnen inzetten voor eenmalige uitgaven.
	Knop belastingen: de mogelijkheid om financiële ruimte te creëren door de belastingen extra te verhogen.
	Knop bezuinigingen: de middelen die we kunnen vrijspelen door oud beleid te schrappen om ambities en dus nieuw beleid te realiseren
	Knop vrije algemene reserve (VAR): de middelen die we eventueel aanvullend beschikbaar hebben om onze ambities te realiseren.

Knop 1 saldo begroting

2.1 Knop 1: Bestedingsruimte en bestedingsvoorstellen vanuit saldo begroting

In onderstaand overzicht is het verloop van knop 1 saldo begroting zichtbaar sinds de begroting 2026. Er zijn geen mutaties ten opzichte van de Begroting 2026.

Knop 1

	2026
Stand Begroting 2026	37.677
Ontwikkelingen	
1. Mutaties BERAP 2026-I	0
Stand BERAP 2026-I	37.677

Knop 2 beleidsintensivering

2.2 Knop 2: Bestedingsruimte en bestedingsvoorstellen vanuit beleidsintensivering

Hieronder presenteren we het verloop van budget beleidsintensivering. Het beginpunt is de stand van de begroting 2026. Het saldo wordt aangepast met alle wijzigingen in deze bestuursrapportage.

Knop 2

	2026
Stand Begroting 2026	255.272
Ontwikkelingen	
1. Bestuurlijke bestedingsvoorstellen BERAP 2026-I	-1.838.453
2. Onttrekking uit VAR	1.495.504
Stand BERAP 2026-I	-87.677

Toelichting:
1. Dit betreft alle incidentele mutaties uit deze rapportage.
2. Omdat knop 2 beleidsintensivering in jaarschijf 2026 te weinig ruimte heeft om alle aan alle mutaties te voldoen wordt er € 1.495.504 toegevoegd vanuit de VAR.

Knop 3 belastingdruk

2.3 Knop 3: Bestedingsruimte en bestedingsvoorstellen vanuit ontwikkeling belastingen

De belastingtarieven voor 2026 zijn al vastgesteld. Vandaar dat er geen wijzigingen plaatsvinden op deze knop.

Knop 3

	2026
Stand Begroting 2026	0
Ontwikkelingen	
Stand BERAP 2026-I	0

Knop 4 bezuinigingen

2.4 Knop 4: Bestedingsruimte en bestedingsvoorstellen vanuit bezuinigingen

Aanvullend op knop 1, 2 en 3 kan bestedingsruimte worden gevonden binnen het thema door bezuinigingen. Deze bestuursrapportage bevat echter geen bezuinigingen.

Knop 4

	2026
Stand Begroting 2026	0
Ontwikkelingen	
Stand BERAP 2026-I	0

Knop 5 vrije reserve

2.5 Knop 5: Bestedingsruimte en bestedingsvoorstellen vanuit de VAR

Bij te weinig incidenteel beschikbare middelen kunnen we een onttrekking aan de VAR doen. In deze bestuursrapportage wordt een onttrekking van € 1.541.500 aan de VAR gedaan.

Knop 5

	2026
Stand Begroting 2026	4.496.998
Ontwikkelingen	
1. Jaarrekening voorlopig resultaat 2025	1.793.313
2. Bestemming resultaat 2025 'Betaalbare starterskavels'	-140.000
3. Grondbedrijf	600.000
4. Bestemmingsreserve ontheemden naar VAR	3.000.000
5. Dekking Begroting 2026 (bestuurlijke voorstellen)	-2.854.000
6. Kadernota 2026 (sluitend krijgen)	-350.000
7. Motie wijkrenovatie	-250.000
8. Dekking BERAP 2026-I (bestuurlijke voorstellen)	-1.541.500
Stand BERAP 2026-I	4.754.811

Toelichting:
1. Dit betreft het voorlopig resultaat uit de Jaarrekening 2025 er wordt voorgesteld om deze grotendeels toe te voegen aan de VAR.
2. Bij de behandeling van de Jaarrekening 2025 wordt een voorstel gedaan om € 140.000 van het resultaat te bestemmen voor betaalbare starterskavels. In lijn met de motie van de raad 'Versterking van het grondbedrijf ten behoeve van starters'.
3. Uit het Bestuursprogramma 2022-2026 blijkt dat jaarlijks middelen uit het grondbedrijf worden toegevoegd aan de VAR.
4. In de Begroting 2026 is vastgesteld om € 3.000.000 over te hevelen van de bestemmingsreserve ontheemden naar de VAR.
5. In de Begroting 2026 zijn bestuurlijke voorstellen gedaan, hiervoor wordt in 2026 een onttrekking gedaan uit de VAR.
6. Er wordt een bedrag à € 350.000 onttrokken uit de VAR om de voorstellen uit de Kadernota 2026 te bekostigen.
7. Conform de motie vanuit de raad 'Versnelling wijkrenovatie en stapsgewijs financiering wordt in 2026 € 250.000 uit de VAR gehaald en toegevoegd aan de bestemmingsreserve Wijkrenovatie.
8. Dit betreft een onttrekking op basis van de bestuurlijke voorstellen in deze BERAP 2026-I.

Voortgang investeringskredieten

Op dit moment zijn er geen bijzonderheden te melden over de investeringen in 2026. Het beeld is op dit moment nog vertekend omdat we nog vroeg in het jaar zitten en veel investeringen nog niet zijn uitgeput. In BERAP 2026-II stellen we een overzicht op van de uitputting van de investeringen.

Dynamische prioriteitenlijst

In de Kadernota 2027 is een actueel overzicht gegeven van de Dynamische prioriteitenlijst (DPL). Wij vragen uw raad bij de behandeling van de Kadernota 2027 een reactie te geven op de voorstellen. Bij de begroting 2027 maken we een integrale afweging over de voorstellen die op de DPL staan.

Totaaloverzicht wijzigingen BERAP 2026-I

In onderstaand overzicht zijn de wijzigingen uit deze BERAP 2026-I zichtbaar. Met een 'A' is aangegeven als het een autonome wijziging betreft. De 'B' staat voor bestuurlijke wijziging. Autonome wijzigingen zijn bijstellingen van budgetten. Bestuurlijke wijzigingen zijn keuzes voor nieuw beleid die aan de raad worden voorgelegd.

	Omschrijving	Thema	Tv	A / B	Incidenteel	
	Wijzigingen BERAP 2026-I				**Voordeel**	**Nadeel**
Nr	**Thema 1**					
1	Programma Woonzorgakkoord	1	4.3	A		59.174
2	SSTBO	1	6.23	B		360.000
3	Coördinatie buurtkamer	1	6.23	B		15.000
4	Participatiewet	1	6.3	B		300.000
5	Budget Jeugdfonds	1	6.3	B		5.000
6	Algemene kosten WMO	1	6.60	A		100.000
7	Huishoudelijke Hulp	1	6.711	B	500.000	
8	Jeugdhulp	1	6.752	B		1.125.000
9	GGD	1	7.1	A		45.000
10	Hitteplan	1	7.1	A		13.000
	Subtotaal thema 1				**500.000**	**2.022.174**
	Thema 2					
	Subtotaal thema 2				**0**	**0**
	Thema 3					
11	Samenwerking cultuureducatie	3	5.3	B		15.000
12	Subsidie organisatie Zuidenveld	3	5.3	B		15.000
	Subtotaal thema 3				**0**	**30.000**
	Thema 4					
13	Gladheidsbestrijding	4	2.1	A		200.000
14	Beleidsplan natte kunstwerken	4	2.1	A		145.500
15	Zwembaden	4	5.2	A		100.000
16	Omgevingswet Fase 2	4	8.1	A		25.000
17	Omgevingswet Juridische capaciteit	4	8.1	A		92.000
	Subtotaal thema 4				**0**	**562.500**
	Thema 5					
18	Bedrijfscontinuïteitsplan	5	0.4	B		70.400
19	Project DigiDoen	5	0.4	B		75.000
20	Bedrijfsvoering - ICT kosten: prijscompensatie en groei organisatie	5	0.4	A		359.000
21	Bedrijfsvoering - ICT kosten	5	0.4	B		150.000
22	NSL Saksenlijn	5	0.10	B		100.000
	Subtotaal thema 5				**0**	**754.400**
	Totaal				**500.000**	**3.369.074**
	Effect TOTAAL					**2.869.074**

Administratieve wijzigingen

We staan stil bij de administratieve wijzigingen die hebben plaatsgevonden sinds de begroting 2026. Deze wijzigingen hebben geen effect op knop 1 saldo begroting en knop 2 budget beleidsintensivering.

Welke administratieve wijzigingen zijn verwerkt sinds de begroting 2026?
1. De financiële effecten van de amendementen.
2. Overige administratieve correcties zijn verwerkt zoals inhuur derden en projectbudgetten.

Hieronder het totaal van de wijzigingen per thema dat sinds de begroting tot BERAP 2026-I heeft plaatsgevonden.

Totaal thema's							
	Bedragen x € 1.000	Baten			Lasten		
Nr	Thema	Prim.bgr.	Wijz.	Actueel	Prim.bgr.	Wijz.	Actueel
1	Onze Inwoners	9.400	1.219	10.619	48.391	3.060	51.451
2	Onze Economie	2.504	-	2.504	719	-	719
3	Onze Toekomst	812	-492	320	7.418	-493	6.925
4	Onze Leefomgeving	10.771	112	10.883	26.084	1.167	27.251
5	Onze Portemonnee	89.428	3.208	92.635	30.303	312	30.615
	Totaal:	**112.915**	**4.047**	**116.961**	**112.915**	**4.047**	**116.961**